

בעהש"ת

לחזות בנועם

עניינים המתכארים במאמר

יוסף הצדיק עסק לקרב נפשות הרחוקים

פתרון חלומות יוסף הצדיק

מהלוקת שמאי וחלל פוחת או מוסיף והולך

פי' שיר 'אשת חיל' מי 'מצא'

גליון נו • וישב • תשפ"ה

יו"ל על-ידי חבורת נועם ה' החסידי ברסלב ירושלים עיה"ק

ניצוצות אור מתוך המאמר

הצדיק האמת בעצם חכמתו מוריד את עצמו אליהם כל קד, עד שנדמה כאלו עושה מעשה נערו, כי מדבר עמהם שיחת חליו, ואוכל ושותה עמהם, ופעמים מטיל ומשחק עמהם, וכל כונתו כדי לקרבם עלידי זה להשם יתברך

מאמרים ופנינים על פרישת השבוע ומועד השנה
לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו
מתוך מעינות דברי קדשו של
הרה"ק מוהר"ר נתן מברסלב זצוק"ל
בספה"ק ליקוטי הלכות

לכל הערה הארה תנובה או הצעה נא להשאיר הודעה
בקר הקודילה 'נעם השם' #9 02.581.3308
או לפנת ל: lb1877300@gmail.com
וכן ניתן להקדיש הגליון להצלחה ולישועה בכתובת הנ"ל
להרשמה לקבלת הגליון השבועי יש לשלוח בקשה לכתובת הנ"ל

מאמר אמרי נועם

הצדיקים הגדולים מלבישים את עצמם בכל מיני לבושים פשוטים כדי לקרב אנשים הרחוקים להשי"ת

גדולת הצדיק הוא לעסוק דווקא עם הרחוקים ולקרובם להשי"ת - הצדיק מלביש עצמו בדברי חולין כדי לקרב הרחוקים - בית הלל אמרו 'מוסיף והולך' להוריד השגות לנפשות הרחוקות-יעקב אבינו ויוסף הצדיק עסקו בעניין זה לקרב הרחוקים -השבטים חלקו עליו כי נדמה להם שאינו מתנהג כראוי בעניין זה - יוסף מצא בגרוע שבגרועים נקודות טובות ועי"ז קרבו להשי"ת

וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו וְכוּ' אֵלֶּה תְּלֻדֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף וְכוּ' (בראשית לו, א' ב' ג').

צריך לחפש צדיק שיוכל להוריד השגות אלקות לאנשים קטנים כערכנו

על פי מה שכתב בליקוטי מוהר"ן (תורה ל) וז"ל השגות אלקות, אי אפשר להשיג כי אם על-ידי צמצומים רבים, מעלה לעלול, משכל עליון לשכל תחתון, כמו שאנו רואים בחוש, שאי אפשר להשיג שכל גדול, כי אם על-ידי התלבשות בשכל התחתון, כמו המלמד כשרוצה להסביר שכל גדול להתלמיד, הוא צריך להלביש אותו בשכל תחתון וקטן, כדי שיוכל התלמיד להבינו, דהינו שהוא מציע לו מתחלה ההקדמות ושכליות קטנים שמסבב לו תחלה, כדי להבינו על

יְדֵי זֶה הַמְּכֻוֹן, שֶׁהוּא שָׁכַל עֲלִיוֹן וְגָדוֹל. וְצָרִיךָ כָּל אֶחָד לְבַקֵּשׁ מֵאֵד מְלֻמֵּד הַגּוֹן כְּזֶה, שְׂיֻכַּל לְהַסְבִּיר וּלְהַבִּין אוֹתוֹ שָׁכַל עֲלִיוֹן וְגָדוֹל כְּזֶה, דְּהֵינּוּ הַשְּׂגוֹת אֱלֻקוֹת, כִּי צָרִיךָ לְזֶה רַבִּי גָדוֹל מְאֹד, שְׂיֻכַּל לְהַסְבִּיר שָׁכַל גָּדוֹל כְּזֶה, עַל יְדֵי הַשָּׁכַל הַתַּחְתּוֹן כַּנִּזְכָּר, כְּדֵי שְׂיֻכְלוּ הַקְּטַנִּים לְהַבִּינוֹ, עַב"ל הַק'.

בית הלל אומרים 'מוסיף והולך' להאיר גם לנפשות הרחוקות

ובליקוטי הלכות (הל' השכמת הבוקר הל' ז) **מבאר** וְזֶה בְּחִינַת הַפְּלוּגָתָא שְׂבִין בֵּית שְׂמַאי וּבֵית הֶלֶל (שַׁבָּת כ"א:), שְׂבִית שְׂמַאי אֹמְרִים: 'פּוּחַת וְהוֹלֵךְ', וּבֵית הֶלֶל אֹמְרִים: 'מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ'; וְהֵנָּה עֲנִין מִחֻלְקַת בֵּית שְׂמַאי וּבֵית הֶלֶל הוּא בְּעִנְיַן הַהִתְקַרְבוֹת הַנִּפְשׁוֹת הַרְחוּקוֹת מְאֹד מְאֹד שְׂאִין רְאוּי מִן הַדִּין לְקַרְבּוֹ, שְׂבִית שְׂמַאי אֹמְרִים: פּוּחַת וְהוֹלֵךְ - לְהַעֲלִים הָאוֹר מִהֵן שְׂלֵא יִתְקַרְבוּ, וּבֵית הֶלֶל אֹמְרִים: מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ - כִּי צָרִיכִין לַעֲשׂוֹת כָּלִים וְצִמְצוּמִים כְּאֵלֶּה, בְּאִפְסָן שְׂיֻכְלוּ לְהָאִיר גַּם בָּהֶם אֹרוֹ יִתְבַּרְךָ, כְּדֵי שְׂיִתְקַרְבוּ גַּם הֵם.

יוסף הצדיק עסק לקרב את הרחוקים להשי"ת ולכן חלקו עליו אחיו

הֵנָּה עֲנִין מִחֻלְקַת זֹאת זֶהוּ בְּחִינַת כָּלִל מִחֻלְקַת שְׂבִיכָל דוֹר עַל הַצְּדִיקִים הַשְּׂלֻמִּים הַעוֹסְקִים לְקַרֵב נַפְשׁוֹת הַרְחוּקִים לַה' יִתְבַּרְךָ, שְׂרַבִּים מְאֹד קָמִים עֲלֵיהֶם, וְגַם רַבִּים מְגֻדְלֵי הַצְּדִיקִים חוֹלְקִים עֲלֵיהֶם, מִחֻמַּת שְׂמֻדַּת הַדִּין מִתְלַבֵּשׁ בָּהֶם, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִכְנַס בְּלִבָּם טִינָא, עַד שֶׁנִּדְמָה לָהֶם כְּאֵלוֹ אֵינּוּ מִתְנַהֵג כְּרְאוּי וְחוֹלְקִים עֲלָיו, כְּאֲשֶׁר כָּבַר הִיא לְעוֹלָמִים בְּרוּב הַדּוֹרוֹת. וְזֶה בְּחִינַת מִחֻלְקַת שְׂל הַשְּׂבִטִים עַל יוֹסֵף הַצְּדִיק, כִּי יוֹסֵף הוּא בְּחִינַת הַצְּדִיק שְׂעוֹסֵק לְקַרֵב לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, עַל־יְדֵי שְׂמוֹסִיף וְהוֹלֵךְ הָאוֹר בְּכָל יוֹם, כִּי עוֹשֶׂה בְּכָל פַּעַם צִמְצוּמִים

וכלים נפלאים באפן שיוכלו להתקרב כל מי שירצה בעולם, ועל שם זה נקרא 'יוסף', בחינת 'מוסיף והולך', והשבטים, אף על-פי שכלם קדושים, כי היו כלם צדיקים גדולים, חלקו עליו בשביל זה.

יוסף המשיך את דרכו של יעקב אבינו שגייר גרים

וְזֶה בְּחִינַת (בראשית לז, א): וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִגְוָרֵי אָבִיו; וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (בראשית רבה פד, ד): שְׁהֵיהּ מְגִיר גָּרִים, (כמובא בדבריו ז"ל ליקו"מ סימן רכח), וְזֶה (שם לז, ב): אֱלֹהֵי תַלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף - הֵינּוּ שְׂיֹסֵף הֵלֶךְ בְּדַרְךָ אָבִיו יַעֲקֹב, וְהֵיךְ עוֹסֵק גַּם בֶּן לְגִיר גָּרִים וְלִקְרַב נְפִשׁוֹת הַרְחוֹקוֹת, כִּי כָל מֵה שְׂאָרַע לְיַעֲקֹב אָרַע לְיוֹסֵף, שְׁזָהוּ פְרוֹשׁ אֱלֹהֵי תַלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף, כְּמוֹ שֶׁפִּרֵּשׁ רַש"י שָׁם: 'שָׁכַל מֵה שְׁקִיבֵל מִשָּׁם וְעָבַר מִסֵּר לוֹ, וְכָל מֵה שְׂאָרַע לְיַעֲקֹב אָרַע לְיוֹסֵף' וְכוּ', וְכָל זֶה נִסְמָךְ לְפָסוּק מִגְוָרֵי אָבִיו, שֶׁהוּא מֵה שְׁהֵיהּ יַעֲקֹב מְגִיר גָּרִים, וְתַכְף נִסְמָךְ אֱלֹהֵי תַלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף, שֶׁפְרוֹשׁוֹ שֶׁמִּסֵּר לוֹ כָּל חֻמְתּוֹ, הֵינּוּ כְּמוֹ שֶׁיַּעֲקֹב גִּיר גָּרִים עַל-יְדֵי עֵצֶם חֻמְתּוֹ שְׁהֵיהּ יוֹדֵעַ לַעֲשׂוֹת צְמֻצוּמִים כְּאֵלֶּה עַד שְׂיֹכַל לְרַפְאוֹת הַחֻלִּים בְּיוֹתֵר, כְּמוֹ כֵּן הֵיךְ יוֹסֵף הַצַּדִּיק עוֹסֵק בְּזֶה תְּמִיד, כִּי יַעֲקֹב מִסֵּר לוֹ כָּל חֻמְתּוֹ, כִּי עַקֵּר הַחֻמְתָּה הוּא לְהַכְנִיס הַשְּׂגוֹת אֱלָקוֹת בְּעוֹלָם, "לְהוֹדִיעַ לְבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרַתוֹ" וְכוּ' (תהלים קמה, יב).

יוסף מצא בגרוע שבגרועים נקודות טובות ועי"ז קרבו להשי"ת

וְזֶה בְּחִינַת (בראשית לז, ב): יוֹסֵף בֶּן שִׁבְעַ עֶשְׂרֵה שָׁנָה, הֵיךְ רָעָה אֶת אָחִיו בְּצֹאן - 'רועה צאן' זֶה בְּחִינַת מְנַהֵג הַדּוֹר שֶׁנִּקְרָא בְּכָל מְקוֹם בְּשֵׁם רועה צאן, וְזֶהוּ בֶּן שִׁבְעַ עֶשְׂרֵה שָׁנָה הֵיךְ וְכוּ', שִׁבְעַ עֶשְׂרֵה בְּגִימְטְרִיא 'טוב', כְּמוֹבָא (זהר סתרי

תורה ג), הינו שיוסף היה טוב לכל, והיה כלו טוב, ועל ידי־זה היה יכול לקרב הכל, כי מצא בהגרוע שבגרועים נקודות טובות, ועל ידי־זה קרבתם להשם יתברך.

בני בלהה וזלפה מרמז על הרחוקים שנאהז בהם הבע"ד

וזהו והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה וכו' - שהם בני השפחות, הם בחינת משפחות הירודות שבִּישׂרָאֵל, שהיה מוריד את עצמו אליהם ביותר כדי לקרבם, ועל שם זה נקראים הרחוקים 'בני בלהה ובני זלפה', זה רמז שנאחז בהם ביותר הבעל דבר וחילותיו, שזהו בחינת 'בני בלהה', בחינת (יחזקאל כו, כא): "בלהות אתנך" וכו', ופרש רש"י: 'שדים', הינו חילות היצר הרע, שהם שדים וקלפות, שהם מבהלים ומבלבלים ומרשיעים את האדם, וזה בחינת 'בני זלפה', בחינת (תהלים קיט, ג): "זלעפה אחזתני מרשעים", כי חילות היצר הרע הם בחינת בלהות וזלעפות, וכל הנמשכים אחריהם נקראים 'בני בלהה ובני זלפה', והצדיק הגדול, בחינת 'יוסף', עוסק עמם ומוריד את עצמו אליהם כדי לקרבם להשם יתברך.

הצדיק מוריד עצמו ועוסק עם הרחוקים בדברי חולין ועי"ז מקרבם

וזהו והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה וכו', ופרש רש"י: 'שהיה עושה מעשה נערות', כי הצדיק האמת בעצם חכמתו מוריד את עצמו אליהם כל כף, עד שנדמה כאלו עושה מעשה נערות, כי מדבר עמם שיחת חלין, ואוכל ושותה עמם, ופעמים מטיל ומשחק עמם, וכל כונתו כדי לקרבם על ידי־זה להשם יתברך, וכמו־כן בדבריו ז"ל (בכמה מקומות ליקו"מ סימן פא, צא), כמה וכמה הצדיק מוריד את עצמו אל העולם, שכל זה נחשב אצלו מעשה נערות, אבל

מִנְתָּו רְצוּיָהּ לְהִשָּׁם-יִתְבָּרַךְ לְבַד, בְּשִׁבִיל לְקָרֵב הַרְחֹקִים מֵאֵד לְהִשָּׁם-יִתְבָּרַךְ, שְׂאֵי אֶפְשֵׁר לְקָרְבָם כִּי אִם עַל-יְדֵי-זֶה, וְזֶהוּ בְחִינַת וְהוּא נֶעַר אֶת בְּנֵי בְלָהָה וְאֶת בְּנֵי זֶלְפָּה.

הצדיק מבקש מהשי"ת ש'יוסף' לו השי"ת תלמידים חדשים לקרבם לה'

וְעַל-כֵּן נִקְרָא 'יוסף', בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית ל, כג): "אֶסֶף אֶלְקִים אֶת חֲרָפְתִּי" - שְׂמֵאֶסֶף וּמִבְטֵל כָּל הַחֲרָפוֹת וּבּוֹשׁוֹת מִיִּשְׂרָאֵל, כִּי מִחֲזִירִים בְּתִשׁוּבָה וּמִקָּרְבָם לְהִשָּׁם-יִתְבָּרַךְ, וְזֶה בְּחִינַת (שם): "יִסֵּף ה' לִי בֵן", שְׁעַל שֵׁם זֶה נִקְרָא 'יוסף', הֵינּוּ שֶׁהַצַּדִּיק עוֹסֵק תְּמִיד לְהוֹסִיף וּלְקָרֵב נִפְשׁוֹת חֲדָשׁוֹת בְּכָל פַּעַם, וּמִבְקֵשׁ תְּמִיד מִהִשָּׁם-יִתְבָּרַךְ עַל זֶה, בְּחִינַת 'יִסֵּף ה' לִי בֵן אַחֵר', שְׂיוֹסֵף ה' לוֹ בְּכָל פַּעַם תְּלִמִּיד חֲדָשׁ שְׂנִקְרָא בּוֹ, כִּי 'כָּל הַמְלַמֵּד בֵּן חֲבֵרוֹ תּוֹרָה כְּאֵלוֹ 'יְלָדוֹ' (סְנֵהֲרִין יט:). וְהוּא מִחְפֵּשׁ וּמִבְקֵשׁ תְּמִיד לְהוֹסִיף וּלְקָרֵב חֲדָשִׁים, בְּבְחִינַת "יִסֵּף ה' לִי בֵן אַחֵר".

'בן זקונים' מרמז על רחמים גדולים וחכמה נפלאה שצריכים כדי לקרב רחוקים

וְעַל-כֵּן וְיִשְׂרָאֵל אֶהָב אֶת יוֹסֵף מִכָּל בְּנָיו, כִּי בֵן זְקִנִים הוּא לוֹ (בְּרֵאשִׁית לז, ג) - שְׂאֶהָב אוֹתוֹ בְּשִׁבִיל זֶה מֵאֵד, כִּי הוּא חֲפֵץ בְּזֶה לְרַחֵם עַל הַכֹּל וְלַעֲשׂוֹת תְּחֻבּוֹלוֹת לְקָרֵב הַכֹּל, וְזֶהוּ כִּי בֵן זְקִנִים הוּא לוֹ - 'זְקֵן' זֶה בְּחִינַת רַחֲמִים גְּדוֹלִים מֵאֵד, בְּחִינַת (רש"י שְׁמוֹת כ, ב): 'זְקֵן מְלֵא רַחֲמִים', בְּחִינַת תְּלִיֵסֵר תִּיקוּנֵי דִיקְנָא (זֶהוּ נִשְׂא קְלָא), שֶׁהֵם רַחֲמִים גְּדוֹלִים מֵאֵד, הֵינּוּ שְׂקִבֵל מִמְּנוֹ כָּל הַשְּׁלֵשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים שֶׁהֵם בְּחִינַת 'זְקֵן', שְׁעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְרַחֵם עַל הַכֹּל וּמִקָּרֵב כָּלֵם, וְזֶהוּ שֶׁתְּרַגְּם אוֹנֵקְלוּס: כִּי בֵן זְקִנִים - 'כִּי בַר חַכִּים הוּא לִי', 'בַר חַכִּים' וְדָא, כִּי צְרִיכִין לָזֶה חֲכָמָה גְּדוֹלָה, חֲכָמָה נִפְלְאוֹה, חֲכָמָה עִמְקָה מֵאֵד מֵאֵד, כְּדִי

שְׂיוֹכֵל לַעֲשׂוֹת כָּלִים וְצִמְצוּמִים כָּאֵלֶּה, שְׂיוֹכֵל לְקָרֵב נְפֹשׁוֹת רְחוּקוֹת כָּאֵלֶּה, חוֹלִים כָּאֵלֶּה, וְלִהְיֵנִים בָּהֶם הַשְּׂגוֹת אֱלֹקוֹת.

יעקב עשה לו כתנות פסים דהיינו כלים וצמצומים להוריד השגות לרחוקים

וְזֶה וְעָשָׂה לוֹ כְּתָנֹת פָּסִים - שְׂפָרוּשׁוֹ, 'כָּלִי מִלַּת' שְׂיֵשׁ בָּהֶם גְּוִיָּן יָפִים, בְּחִינַת כֶּרֶס וּתְכֵלֶת (רש"י שם), הֵינּוּ מַחְמַת שְׂרָאָה שְׂעוּסֵק בָּהּ לְקָרֵב נְפֹשׁוֹת רְחוּקוֹת, עַל־כֵּן עָשָׂה לוֹ לְבוּשִׁים נְפִלְאִים שְׂיֵשׁ בָּהֶם גְּוִיָּן יָפִים וְנְפִלְאִים, בְּחִינַת 'כְּתָנֹת פָּסִים', הֵינּוּ בְּחִינַת צִמְצוּמִים נְפִלְאִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת כָּלִים וְלְבוּשִׁים כְּדֵי שְׂיוֹכֵל לְהַמְשִׁיךְ עַל יְדֵם הַשְּׂגָת אֱלֹקוֹת אֲפֵלוֹ לְהַרְחוּקִים מְאֹד, כִּי בְּחִינַת הַצִּמְצוּמִים הַנִּ"ל, שֶׁהֵם בְּחִינַת 'חֲכֵמָה תִּתְאַהֵר', הֵם כְּלוּלִים מִכָּל הַגְּוִיָּן, שֶׁהֵם כָּלִל כָּל הַכָּלִים וְהַלְבוּשִׁין שֶׁל הַקִּדְשָׁה שְׂעַל יְדֵם מְשִׁיגִין אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שְׂכַתוֹב בַּזֵּהר הַקִּדוּשׁ כְּמוֹהַ פְּעָמִים (זֵהר חֶלֶק ג' רעז: תקוני זֵהר יב): 'דְּאִיָּהּ כְּלִילָא מִכָּל הַגְּוִיָּן', [שהוא כלול מכל הגוונים].

הצדיק האמת עושה כלים שיוכלו הכל להתקרב להשי"ת

וְזֶה שְׂחֵלֶם (שם לו, ז): וְהֵנָּה אֲנַחְנוּ מְאֲלָמִים אֲלָמִים בְּתוֹךְ הַשְּׂדָה, שְׂפָרוּשׁוֹ: קְשָׁרִים, הֵינּוּ בְּחִינַת צִמְצוּמִים הַנִּ"ל שֶׁהֵם בְּחִינַת קְשָׁרִים, כִּי הַצִּמְצוּם בְּחִינַת קְשָׁר, הֵינּוּ שְׂכֵלֶם הֵיוּ עוֹסְקִים בְּזֶה, שֶׁהֵיוּ מְאֲלָמִים אֲלָמִים וְעוֹשִׂים קְשָׁרִים וְצִמְצוּמִים כְּדֵי לְמַשֵּׁךְ עַל יְדֵם הַשְּׂגָת אֱלֹקוֹת, אֲבָל הַצִּמְצוּמִים וְהַכָּלִים שֶׁל יוֹסֵף הַצִּדִּיק עָלוּ עַל כָּלֶם, בְּבְחִינַת (שם) וְהֵנָּה קָמָה אֲלָמְתִי וְגַם נִצְבָה וְכו' - שֶׁהַקְּשָׁר וְהַצִּמְצוּם שֶׁלּוֹ קָמָה וְגַם נִצְבָה לְעַד וּלְנִצְח, וְהֵנָּה תְּסַבִּינָה אֲלָמְתִיכֶם וְתִשְׁתַּחֲוֶינּוּ לְאֲלָמְתִי - שְׂכֵלֶם צְרִיכִין לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ הַשְּׂגוֹת אֱלֹקוֹת עַל־יְדֵי הַצִּמְצוּמִים נְפִלְאִים

שַׁעֲשֵׂה בַּחֲכָמֹתוֹ הַעֲמָקָה, עַל־יְדֵי שַׁעֲסֵק לְקָרֵב נַפְשׁוֹת תַּמִּיד, שַׁעַל־יְדֵי־זֶה זָכָה, שְׁאִפְלוּ הַצְּדִיקִים הַגְּדוּלִים שַׁעוֹסְקִין בָּזֶה לְהַשִּׁיג הַשְּׂגוֹת אֱלֻקוֹת עַל־יְדֵי הַצְּמוּצוּמִים, גַּם הֵם צְרִיכִין לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, כִּי שָׁלוּ עוֹלָה עַל כָּלָם, בְּבַחֲיַנֵּת (מִשְׁלֵי לֵא, ט:): רַבּוֹת בְּנוֹת עָשׂוּ חֵיל וְאֵת עֲלִית עַל כְּלָנָה, שְׁנֵאמַר עַל הַצְּדִיק הָאֵמֶת הַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר הַעוֹסֵק לַעֲשׂוֹת כָּלִים וּלְבוֹשִׁים וְלְהַמְשִׁיךְ תוֹרָה בַּחֲכָמָה אֲמִתִּית כְּזֹאת, עַד שְׂיוֹכְלוּ לְהִתְקָרֵב הַכֹּל לְהֵשֵׁם־יִתְבָּרַךְ, שְׁזָהוּ בַּחֲיַנֵּת הַשֶּׁבַח שֶׁל 'אִשְׁתַּ חֵיל', בַּחֲיַנֵּת (שֵׁם פְּסוּק יג): דְּרָשָׁה צָמֹר וּפְשָׁתִים - שְׁהֵם בַּחֲיַנֵּת כָּלִים וּלְבוֹשִׁים לְהַשְׁגֵּת אֱלֻקוֹת וְכוּ', וְזָהוּ בַּחֲיַנֵּת (פְּסוּק יד־טו): הֵיטָה כְּאֵינִיֹּת סוֹחֵר מִמְּרַחֵק וְכוּ', וְתָקַם בַּעוֹד לִילָה וְתַתֵּן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְכוּ', שְׁבַתְקָה חֲשִׁכַת לַיִל הַגְּלוּת שֶׁל נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל הִיא נוֹתֶנֶת לָהֶם טָרֶף וְכוּ', וְכֵן הוֹלֵךְ וְסוֹבֵב כָּל הַשֶּׁבַח הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה.

כולם מקבלים השגות אלקות מהצדיק הגדול

וְזָהוּ (בְּרֵאשִׁית לז, ט): וְהִנֵּה הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכָבִים מְשַׁתְּחִיִּים לִי - שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ הֵם בַּחֲיַנֵּת מְשַׁפִּיעַ וּמְקַבֵּל, בַּחֲיַנֵּת שֶׁכָּל עֲלִיּוֹן וְשֶׁכָּל תַּחְתּוֹן, בַּחֲיַנֵּת הָרֵב וְהַתְּלַמִּיד. כִּי הַצְּדִיק, שֶׁהוּא הָרֵב, נִקְרָא 'שֶׁמֶשׁ', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (קִהְלֵת א, ה): "וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ", וְדָרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (קְדוּשִׁין עב): 'עַד שֶׁלֹּא שִׁקְעָה' וְכוּ', וְהַיָּרֵחַ' בַּחֲיַנֵּת הַתְּלַמִּיד, שֶׁמְקַבֵּל הָאוֹר מִרְבוּ כְּמוֹ הַלְּבָנָה מִהַחֲמָה, וְאֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכָבִים זֶה בַּחֲיַנֵּת הַנְּפִשׁוֹת הַרְחוֹקוֹת שֶׁמְקַרְבִּים אוֹתָם לְהֵשֵׁם־יִתְבָּרַךְ, שְׁהֵם נַפְשׁוֹת קְדוֹשׁוֹת מְאֹד, אֵךְ הֵיוּ תַּחְלָה בְּעִמְקֵי הַקְּלָפוֹת וְעָלוּ מִשָּׁם, בְּבַחֲיַנֵּת אֶחָד עֶשֶׂר סְמֻמְיֵי הַקְּטָרֶת, [שְׁמַרְמֹז עַל הַעֲלָאת הַנִּיּוּצוֹת מִעִמְקֵי הַקְּלָפוֹת כִּדְעוּ בַּכְּתָבִי הָאֲרִ"ן], שְׁזָהוּ בַּחֲיַנֵּת אֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכָבִים, בַּחֲיַנֵּת (דְּנִיָּאל יב, ג): "וּמִצְדִּיקֵי הָרַבִּים כְּכּוֹכָבִים", וְכָלֵם מְשַׁתְּחִיִּים לִי, כִּי הַצְּדִיק הַגְּדוֹל מְמַשִּׁיךְ שְׁכָלִיּוֹת כְּאֵלָה, עַד שֶׁכָּל הַגְּדוּלִים וְהַקְּטַנִּים וְכָל הַרְחוֹקִים רוֹצִים לְהִתְקָרֵב, וְכָלֵם צְרִיכִים לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, וְכָלֵם צְרִיכִים לְהַכְנִיעַ וּלְהַשְׁתַּחֲוֹת וּלְהַתְּבַטֵּל לִפְנֵי הַצְּדִיק הַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר, בַּחֲיַנֵּת יוֹסֵף, כִּי הוּא מְכַנֵּס הַשְּׂגוֹת אֱלֻקוֹת בְּכָלֵם.

פניני נועם

**משיח הוא ערב להחזיר כל העולם
בתשובה ולתקן הכל**

אם תתן ערבון וכו' בראשית לח, יז).

בשֵׁם־יְתָבְרָךְ רָצָה לְבְרֹא אֶת הָעוֹלָם נִמְלֶךְ בְּנִשְׁמוֹתֵיהֶן שֶׁל צַדִּיקִים וּבְרֹא אֶת הָעוֹלָם (בְּרֵאשִׁית רַבָּה ח, ז), כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרֵי הַקְּמִיסִיא ד, כג): "הִמָּה הַיּוֹצְרִים" וְכוּ', וְעִנֵּן מִה שֶׁנִּמְלֶךְ הַשֵּׁם־יְתָבְרָךְ עִם הַצַּדִּיקִים הוּא מִחֲמַת שֵׁה־שֵׁם־יְתָבְרָךְ צָפָה שֶׁעֲתִידִין בְּנֵי אָדָם לְחַטֹּא וּלְהַרְגִּיז לְפָנָיו, וּמִחֲמַת זֶה נִמְלֶךְ וְנִתְנָעַץ הַשֵּׁם־יְתָבְרָךְ עִם נִשְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים, וְנִגְמַר הָעֶצֶה בִּינֵיהֶם לְבְרֹא אֶת הָאָדָם וְכָל הָעוֹלָם הַתְּלוּי בּוֹ, כִּי הַשֵּׁם־יְתָבְרָךְ רָאָה כְּמַעֲשֵׂה הַצַּדִּיקִים שֶׁהֵם יַעֲמְדוּ בְּנִסְיוֹן בְּזֶה הָעוֹלָם, אַף גַּם בְּגִדְל כְּחֵם יִשִּׁיבוּ כֹּל בְּאֵי עוֹלָם אֵלָיו וַיִּתְקַנוּ כֹּל הַקְּלָקוּלִים שֶׁיִּקְלָקְלוּ שְׂאֵר בְּנֵי אָדָם, וְעַקֵּר הַסְּמִיכָה הָיָה עַל נִשְׁמַת מְשִׁיחַ שֶׁקָּדַם לְעוֹלָם (פְּסָחִים נד.), שֶׁהוּא שׂוֹרֵשׁ כֹּל הַצַּדִּיקִים שֶׁבְּכָל הַדּוֹרוֹת, שֶׁהוּא יִגְמַר כֹּל הַתְּקוּנִים וַיִּתְקַן כֹּל הַקְּלָקוּלִים שֶׁקְלָקְלוּ בְּכָל הַדּוֹרוֹת, וְעַל־כֵּן תַּחֲלַת הַזְּכָרַת שֵׁם עֲרֻבוֹת בְּהַתּוֹרָה לֹא נִזְכַּר כִּי אִם אֶצֶל יְהוּדָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית לח, יז): אִם תִּתֵּן עֲרֻבוֹן וְכוּ', כִּי מִתַּחֲלַת הַתּוֹרָה עַד כְּאֵן לֹא נִזְכַּר שֵׁם עֲרֻבוֹת, כִּי עַקֵּר הָעֲרֻבוֹת מִתְחִיל מִיְהוּדָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת מְשִׁיחַ שֶׁיֵּצֵא מִמֶּנּוּ.

(ליקוטי הלכות הלי' ערב הלי' ד' ו')

ע"י ששופט את עצמו זוכה לכבוש את יצרו ולעמוד בנסיון

וְאִיךְ אַעֲשֶׂה הַרְעָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת וְחַטָּאתִי לְאֱלֹקִים (בראשית לט, ט).

עקר כבישת היצר זוכין על-ידי משפט, על-ידי ששופטין ודנין את עצמו בעצמו שבודאי אינו בדין לחטא נגדו ויתברך הגומל לו כל הטובות ועתיד להפרע ממנו על הכל, כמו שאמר יוסף אז (בראשית לט, ט): "וְאִיךְ אַעֲשֶׂה הַרְעָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת וְחַטָּאתִי לְאֱלֹקִים", ועל-ידי-זה כבש את יצרו ומנע את עצמו מן העברה, כי זה עקר המשפט שהאדם צריך לשפט את עצמו, דהינו שישפט את עצמו תמיד איך ראוי לו להתנהג בכל יום ויום, ובפרט כשבא לידי איזה נסיון ומשקל שהיצר מסיתו לאיזה תאוה או מדה רעה, שאז עקר המשפט, שצריך לשפט את עצמו אם כך ראוי לו לעשות.

(ליקוטי הלכות הל' הרשאה כל' ד' כ)

